

Базилевич М. Д., викладач,
кафедра інформатики

ОСОБЛИВОСТІ ТРЕНІНГІВ В ІНФОРМАЦІЇ

Тренінг (англ. *training* від *train* — навчати, готувати, виховувати, тренувати, тренуватися) — систематичне тренування чи вдосконалювання визначених навичок учасників.

Від **семінару** відрізняється тим, що матеріал практично проробляється, а не читається і диктується.

У найширшому контексті термін «**тренінг**» використовують для позначення різноманітних форм групової роботи, причому не стільки методів навчання, але й методів розвитку здібностей до навчання чи оволодіння будь-яким складним видом діяльності. Насамперед, мається на увазі використання активних групових методів.

Основними формами тренінгу є ділові ігри, групові дискусії, рольові ігри, «мозковий штурм», «конференції ідей», розбір критичних випадків, метод аналізу практичних ситуацій (кейс-метод).

Усі ці різні форми навчання поєднує структурований цілеспрямований процес придбання досвіду і, часто, у стислий термін.

Важливо відзначити: у наш час розвитку технологій, тісно зв'язаних з комунікацією (Інтернет, мобільний зв'язок), гарні комунікації стають запорукою успіху. Але комунікація — це зв'язок між людьми. Для успішного зв'язку не досить тільки каналу комунікації, потрібно, щоб люди вміли ефективно цим користуватись. І тут тренінги дають можливість розвинути комунікативні здібності, дають навички роботи в команді, що у свою чергу підвищує конкурентоздатність у сучасному світі.

Розвиток інформаційних технологій дозволяє проводити тренінги на базі комп'ютерної техніки: використовувати навчальні програми та інтерактивні відеопрограми, засоби дистанційного навчання, локальні мережі та Інтернет.

Об'ємна програма з інформатики у КНЕУ повинна бути відпрацьована за один семестр. У рамках вкрай обмеженого часу практичні і лабораторні заняття ефективно проводити у вигляді тренінгів, які є активними методами навчання. Найбільше підхо-

дять для цього індивідуальні й групові завдання, дискусії в групах, кейс-метод, презентації.

Тренінги застосовують з метою мобілізації внутрішнього потенціалу студентів, розширення кола їхніх можливостей, оволодіння в дружньому оточенні новими знаннями і навичками через «пророблення». Активний, діяльний підхід дозволяє об'єднати ціле і його частини: свідомість і поведінку, раціональне й емоційне.

На комп'ютерних заняттях з інформатики навчальні групи з 25—35 чоловік розбиваються на малі групи по 2—3 студенти для спільного виконання конкретних завдань. Групи утворюються відповідно рівню підготовки з шкільної програми курсу інформатики. Завдання різних за рівнем груп аналогічні, але відрізняються за рівнем складності. Завдання мають фахову спрямованість, що дозволяє навчальний процес наблизити до умов майбутньої практичної діяльності. Для розвитку оригінального, нестандартного мислення використовуються спеціальні творчі завдання.

Відпрацьовування групою студентів практичних завдань у комп'ютерному класі дозволяють викладачу:

- ✓ контролювати процес виконання завдань;
- ✓ відслідковувати помилки;
- ✓ надавати необхідну допомогу;
- ✓ залучати групу до дискусії — обговорення помилок і складних моментів у завданні, аналізу конкретних ситуацій.

Цікавим різновидом комп'ютерного тренінгу може бути поєднання в завданні елементів теоретичного, практичного і тестового. Наприклад, практичне завдання може для кожного пункту включати короткі теоретичні відомості, конкретну практичну задачу і тестові питання по пункту. Такого типу завдання корисні для самоконтролю знань студентів.

Особливо слід зазначити *психологічні аспекти тренінгу*.

Леції й інші традиційні методи розширюють коло знань, але не приводять до зміни поведінки. Як відзначають дослідники, вплив на психологічні параметри відбувається, насамперед, за допомогою зміни, перебудови спільної діяльності.

Груповий спрямований вплив, досвід переживань, отриманий у процесі роботи групи, сприяє:

- ✓ розвитку комунікативних здібностей;
- ✓ розвитку внутрішньої і зовнішньої незалежності;
- ✓ підвищенню самооцінки, впевненості в собі;
- ✓ розвитку уяви, уміння нестандартно мислити;
- ✓ підвищенню пошукової активності, орієнтації на активну позицію.

У результаті міжособистісної взаємодії розвиваються комунікативні здібності. Це відбивається в навичках спілкування і прийомах міжособистісного оцінювання, у прагненні до об'єднання зусиль, взаєморозуміння й узгодження дій, в умінні вибирати та реалізовувати адекватні форми спілкування в рішенні загальної задачі.

У дослідженнях психологів неодноразово відзначається, що ефективність тренінгового курсу визначають не особливі теоретичні системи і прикладні методики, а особистість успішних викладачів і їхній унікальний досвід.

Дуже важливо не забувати про можливість і задачу ведучого дати відчутти кожному учаснику тренінгу цінність своєї особистості.

Тренінг є одним з найдоступніших шляхів прискорення навчання в групі, що досягається завдяки емоційному підкріпленню і посиленню зворотного зв'язку. У рамках обмежень у часі тренінги в курсі інформатики, як додаткова форма активності, показали свою безперечну ефективність.

*Бараник З. П., д-р екон. наук, професор
кафедра статистики*

МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ТРЕНІНГУ: «СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ РИНКУ ПРАЦІ»

Мета тренінгу за програмою «Статистика ринку праці» — формування системи теоретичних знань і практичних навичок у студентів щодо застосування сучасних методологічних підходів при проведенні комплексного статистичного аналізу соціально-економічних процесів, що відбуваються на ринку праці і слугуватимуть надійною інформаційно-аналітичною базою при розробці відповідних управлінських рішень стосовно покращення ситуації з зайнятістю населення в країні.

Завдання тренінгу полягають у здійсненні комплексного статистичного аналізу та оцінюванні процесів зайнятості та безробіття на регіональних ринках праці та розробці конкретних пропозицій щодо ефективності функціонування ринку праці в країні. Ефективне функціонування ринку праці забезпечить стабілізацію ситуації з існуючим дисбалансом між попитом на кваліфіковану